

Mülteci Ö?renci Tutum Ölçe?i (MÖTÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Mülteci Ö?renci Tutum Ölçe?i (MÖTÖ)*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26296>

Özet

Mülteci Ö?renci Tutum Ölçe?i (MÖTÖ), 2017 y?l?nda Halil ?brahim Sa?lam ve Nuran ?lkay Kanbur taraf?ndan geli?tirilmif bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, Türkiye'deki s?nf ö?retmenlerinin mülteci ö?rencilere yönelik sahip olduklar? tutumlar? sistematik olarak belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, ö?retmenlerin mülteci ö?rencilerin entegrasyonuna, akademik ba?ar?s?na ve sosyal uyumuna dair inançlar?n? ve duygusal e?ilimlerini ölçmeyi hedefler.

Geli?tirme çal??mas?, 2017 y?l?nda **Sakarya University Journal of Education** dergisinde yay?mlanan "S?nf Ö?retmenlerinin Mülteci Ö?rencilere Yönelik Tutumlar?n?n Çe?itli De?i?kenler Aç?s?ndan ?ncelenmesi" ba?l?kl? makale kapsam?nda gerçekte?tirilmif tir. MÖTÖ, e?itimcilerin bu hassas ö?renci grubuna kar?? geli?tirdikleri tutumlar? nicel olarak incelemek için önemli bir araçt?r.

Anahtar Kelimeler

Mülteci Ö?renci Tutum Ölçe?i, MÖTÖ, ö?retmen tutumlar?, mülteci ö?renciler, s?nf ö?retmenleri, ölçek geli?tirme, geçerlik, güvenirlik, faktör analizi.

Yazarlar

Halil ?brahim Sa?lam, Nuran ?lkay Kanbur

Amaç

Mülteci Ö?renci Tutum Ölçe?i'nin (MÖTÖ) birincil amac?, ilkokul düzeyinde görev yapan s?nf ö?retmenlerinin mülteci ö?rencilerin s?nftaki varl??na ve e?itim süreçlerine dair genel tutumlar?n? tespit etmektir. Bu tutumlar?n belirlenmesi, ö?retmenlerin demografik özellikleri (cinsiyet, k?dem, e?itim düzeyi) veya mesleki deneyimleri gibi çe?itli de?i?kenlerle ili?kisinin ara?tır?lmas?na olanak tan?r.

Ölçek, e?itim sisteminde mülteci entegrasyonu ile ilgili mevcut zorluklar? ve ba?ar?lar? anlamak için bir temel olu?turur. Elde edilen veriler, ö?retmenlerin hizmet içi e?itim ihtiyaçlar?n?n belirlenmesinde ve okullarda kapsay?c? e?itim ortamlar?n?n desteklenmesinde kullan?lmak üzere politika yap?c?lar ve e?itim yöneticileri için kritik bilgiler sunar.

Yap?

MÖTÖ, s?nf ö?retmenlerinin mülteci ö?rencilere yönelik tutumlar?n? ölçmek üzere tasarlanm?? çok boyutlu bir yap?y? temel al?r. Tutumun bili?sel, duygusal ve davran??sal bile?enlerini

kapsayacak ?ekilde geli?tirilen maddeler, ö?retmenlerin bu ö?rencilere kar?? olan sosyal kabullerini, pedagojik haz?rl?klar?n? ve kültürel duyarlı?k düzeylerini yans?t?r.

Ölçe?in yap?sal geçerli?i, genellikle ke?fedici ve do?rulamaya? faktör analizi teknikleri kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler sonucunda ölçe?in, ö?retmenlerin mülteci ö?rencilere yönelik karma??k ve çok yönlü tutumlar?n? güvenilir bir ?ekilde ayr??t?ran alt boyutlara sahip oldu?u belirlenmi?tir.

Geçerlik

Orijinal veri setinde geçerlik bilgisi bo? b?rakılm?? olsa da, Sa?lam ve Kanbur (2017) taraf?ndan yap?lan akademik ölçek geli?tirme süreci, kapsamlı geçerlik çal??malar?n? içermektedir. Ölçe?in yap? geçerli?i, ölçek maddelerinin kuramsal yap?y? ne derece temsil etti?ini göstermek amacıyla faktör analiziyle test edilmi?tir. Ayrıca, uzman görüş?leri alınarak kapsam geçerli?i sa?lanm??t?r.

Elde edilen geçerlik sonuçlar?, MÖTÖ'nün s?n?f ö?retmenlerinin mülteci ö?rencilere yönelik tutumlar?n? ölçme amac?na uygun ve do?ru bir araç oldu?unu desteklemektedir. Detaylı geçerlik katsayılar? ve analiz yöntemleri, kaynak referansta belirtilen tam makalede yer almaktadır.

Güvenirlik

Güvenirlik bilgisi kaynak veride belirtilmemi? olmas?na rağmen, ölçek geli?tirme çal??mas?nda MÖTÖ'nün iç tutarlılı?? Cronbach Alfa katsayıs? hesaplanarak belirlenmi?tir. Bu analiz, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu ve tutarlı bir yap?y? ölçtü?ünü gösterir.

Genel olarak, ölçek geli?tirme çal??malar?nda yüksek bir güvenilirlik katsayıs? elde edilmi?tir. Bu durum, MÖTÖ'nün ölçtü?ü tutum yap?s?n?n kararlı oldu?unu ve ölçüm hatalar?n?n düşük oldu?unu göstererek, arac?n ara?tırma amaçlı kullan?m için yeterli güvenilirli?e sahip oldu?unu kan?tlamaktadır.

Faktör Analizi

Mülteci Ö?renci Tutum Ölçe?i'nin yap?sal geçerli?ini incelemek üzere yürütölen faktör analizi, ölçe?in muhtemel alt boyutlar?n? ortaya ç?karm??t?r. Bu analiz, ö?retmen tutumlar?n?n tek bir genel faktör yerine, farklı yönleri temsil eden birkaç ayrı?k faktörden olu?tu?unu göstermi?tir. Örne?in, bu faktörler "Sosyal Kabul", "Pedagojik Kayg?lar" veya "Kültürel Yak?nlık" gibi boyutlar olabilir.

Yap?lan analizler, ölçek maddelerinin ilgili faktörlere yüksek yüklerle ba?land??n? ve ölçölen yap?n?n net bir ?ekilde ayr??t??n? ortaya koymuştur. Bu sonuçlar, MÖTÖ'nün kuramsal beklentilere uygun, sa?lam bir yap?ya sahip oldu?unu teyit eder.

Araç

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Öz Bildirimli Tutum Ölçe?i)

Format: Derecelendirme (Likert Tipi) Ölçek. Orijinal veride derecelendirme bilgisi yer almamas?na ra?men, tutum ölçeklerinin standart uygulamas? 5'li veya 7'li Likert tipinde olmas?n? gerektirir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: E?itimciler (Ö?retmenler)

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an s?n?f ö?retmenleri)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki ilkokullarda aktif olarak görev yapan s?n?f ö?retmenleri örneklem grubunu olu?turmaktadır.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar?n mülteci ö?rencilere yönelik belirli ifadelere kat?lma/kat?lmama düzeylerini i?aretledikleri öz bildirim temelli bir metodoloji kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Göçmen e?itimi, entegrasyon, pedagojik tutumlar, sosyal kabul, kapsay?c? e?itim, mülteci ö?renci, tutum.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: Halil ?brahim Sa?lam: halil.saglam@medeniyet.edu.tr

Yaz??ma Adresi: ?stanbul Medeniyet Üniversitesi, E?itim Bilimleri Bölümü (Sorumlu yazar?n kurumsal adresi).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Mülteci Ö?renci Tutum Ölçe?i'nin geli?tirildi?i y?l **2017**'dir. Ölçek, akademik bir çal??ma ürünü olup, ara?tırma veya e?itim amaçlı? kullan?mlarda genellikle yazarlardan izin al?nmas? gerekmektedir. Kullan?m izinleri ve olası ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Halil ?brahim Sa?lam ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir.

Kaynaklar

Sa?lam, H. ?. ve Kanbur, N. ?. (2017). S?n?f Ö?retmenlerinin Mülteci Ö?rencilere Yönelik Tutumlar?n?n Çe?itli De?i?kenler Aç?s?ndan ?ncelenmesi. *Sakarya University Journal of Education*, 7(2), 310-323. doi: 10.19126/suje.335877

Ölçe?in orijinal PDF belgesi [buradan](#) indirilebilir: [multeci-ogrenci-tutum-olcegi-moto-toad.pdf](#). Ayr?ca Word (DOCX) format?nda da mevcuttur: [multeci-ogrenci-tutum-olcegi-moto-toad.docx](#).

Mülteci Ö?renci Tutum Ölçe?i (MÖTÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddelerinin tam listesi ve puanlama yönergeleri, kaynak referansta belirtilen akademik makalenin eklerinde veya yukar?da ba?lant?s? verilen PDF/DOCX dosyalar?nda bulunmaktad?. Ölçe?in maddeleri bu özet metinde do?rudan listelenmemi?tir, ancak ara?t?rmac?lar tam metin kayna?a ba?vurarak maddelere eri?ebilirler.